

● Det er ikke så sært, at den 55-årige Friederike Garbe fra Lübeck i Nordtyskland kalder sin private mødrehjælp for "Livets hus". Det summer nemlig af liv og foretagsomhed i den smukke 1500-talsbygning i den gamle hansestad.

Barnegråd og pludren bliver afløst af hjertelig latter, og et par unge kvinder tager deres børn på skødet og sætter sig omkring langbordet. Andre kvinder står bøjet over kødgryderne på komfuret og tilbereder en gryderet, der sender sin krydrede duft ud i huset. I de sidste fem år har ejendommen fungeret som tilholdssted for mødre, der er røget ud i sociale problemer og ikke føler sig i stand til selv at tage sig af deres børn.

- Jeg ved, hvilket nederlag det er for en ung mor at indrømme, at hun ikke kan sørge

Alene i 1999 fandt man 40 hittebørn i Tyskland. Af dem døde de 20, fordi de ikke blev fundet i tide. Nu har Friederike Garbe i Lübeck taget et usædvanligt skridt for at redde disse børns liv. Som den første privatperson i verden installerer hun en såkaldt babysluse, hvor fortvivlede mødre anonymt kan aflevere deres uønskede børn.

- Livet er det dyrebareste, vi har. Børnene er vores fremtid, og jeg vil gå langt for at bevare nogle af de liv, der ellers vil ende på nogle af Tysklands mest uhumske steder, siger Friederike bestemt.

Friederike Garbe og hendes mand, Günter, besluttede for fem år siden at indrette deres gamle købmandsgård til en privat mødrehjælp, hvor mødre, der er kommet ud i sociale problemer, kan bo sammen med deres børn. - Vi har selv vores på det tørre og føler os forpligtet til at yde en indsats, både menneskeligt og økonomisk, for de svage i samfundet.

Anna er "Projekt Findelbaby"s første hittebarn. En fortvivlet ung kvinde overrakte hende personligt til en af projektets medarbejdere og forsvandt derefter uden et ord til forklaring. Få timer efter fødslen vejede hun 3750 og var 52 centimeter lang. I dag er Anna 4 måneder og stortrives hos sine nye forældre i en forstad til Hamburg.

Både Friederike og hendes datter, Julia på 30, er involveret i arbejdet med kvinderne og deres børn i "Livets hus". Julia bor selv i huset sammen med sin mand, Klaus, der er musiker. Her ses Friederike sammen med sin datter og barnebarnet Marc på seks måneder.

Tekst: HELGE
CHRISTENSEN
Foto: JESPER
SUNESSEN

**Uønskede børn
får en sluse til livet:**

HITTEBØRN AFLEVERES HER

for sit barn. Hvis hun går til myndighederne, bliver hun stemplet som en dårlig mor med risiko for at få barnet fjernet. Her kan hun bo med barnet i trygge omgivelser sammen med andre i samme situation og få hjælp til at løse sine ofte uoverskuelige problemer, så hun kan komme videre med sit liv, fortæller Friederike.

Med gavmilde sponsorerers hjælp har hun indrettet den gamle købmandsgård, som hun og hendes mand, den 61-årige Günter, købte for 23 år

Friederike elsker at have børn omkring sig, og børnene elsker Grossie, som de kalder hende.

siden, så den i dag kan huse syv kvinder og deres børn. Friederike og hendes mand bor selv i nordfløjen, mens parrets datter og svigersøn bor i en lejlighed på første sal i hovedbygningen, hvor der yderligere er syv mindre lejligheder. I øjeblikket bor her fem kvinder og syv børn, og huset fungerer som et bofællesskab, hvor alle tager del i pligterne. Husets legestue passes af en praktikant, og køkkenet har sin faste kok.

Skjuler graviditet

Ud over de kvinder, der henvender sig direkte til Friederikes private mødrehjælp, findes der nogle, der er så langt ude, at de ikke engang tør henvende sig her.

- Det er ofte unge piger, der er blevet gravide under de værst tænkelige omstændigheder. De isolerer sig og er i stand til at skjule deres graviditet. De bor typisk i nogle af de mange misbrugsmiljøer i storbyerne og ved ikke, hvor de skal søge hjælp. De tror, deres eneste udvej er at skille sig af med det barn, de kort forinden har skænket liv, forklarer Friederike.

Sidste år skete det 40 gange, at en mor efterlod sit spædbarn på et offentligt toilet, i en trappeopgang, i en baggård eller i et buskads. De 20 af disse hittebørn døde, fordi de blev fundet for sent.

Derfor har Friederike Garbe nu taget initiativ til en såkaldt babysluse, hvor fortvivlede unge piger uset og anonymt kan aflevere deres spædbørn. I facaden ud til Mengstrasse i Lübeck, hvor mødrehjælpen holder til, bliver der om kort tid installeret en lem. Indenfor bliver der anbragt en foret babyseng, hvor den fortvivlede mor kan aflevere sit barn. En alarm og et 24-timers beredskab gør, at barnet straks bliver opdaget.

Misbrugere og prostituerede

- For at forstå, hvad der får en mor til at forlade sit hjælpeløse spædbarn, må man vide, under hvilke omstændigheder mange af disse ulykkelige piger er vokset op. De fleste af dem har været udsat for utallige svigt i deres opvækst og aldrig oplevet tryghed og kærlighed. Hvordan skal de så være i stand til selv at blive ansvarfulde og kærlige mødre? spørger Friederike og fortsætter:

- Ofte er de afhængige af alkohol og stoffer og opretholder livet og klarer deres af

Mødrene kan nå at fortryde

(fortsat)

hængighed ved prostitution. De betragter et barn som en klods om benet, men jeg er overbevist om, at de alle stadig har en gnist af moderfølelse og ansvar. Måske kan denne gnist få dem til at overveje at bruge vores babysluse, frem for at smide deres nyfødte et tilfældigt sted som en anden pose affald.

Selve lemmen til slusen er en stålkonstruktion, 30 centimeter høj og 72 centimeter bred. Den bliver installeret i denne måned, og i den første tid vil et eventuelt hittebarn blive lagt i en foret kurv. Senere vil kurven blive erstattet af en termostattyret varmeseng med en konstant temperatur på 37 grader. Sensorer over sengen er forbundet til tre alarmer i huset. En i Friederikes og hendes mands lejlighed, en i datteren og svigersønnens og endnu én i en lejlighed, der bebos af en frivillig hjælper.

Frigives til adoption

- Først bliver hittebarnet bragt til sygehuset og undersøgt. Hvis det er sundt og rask, får vi det tilbage og kontakter en af de familier, der så brændende ønsker sig et barn. Efter otte uger bliver barnet frigivet til adoption, og dets nye plejeforældre overtager herefter ansvaret, forklarer Friederike.

I disse første otte uger er det muligt for den biologiske mor umiddelbart at fortryde. Ved siden af babyslusen vil der være en stempelpude og papir, så hun kan tage et aftryk af barnets fod som bevis på, at det er hendes barn. Herefter må hun igennem retssystemet for at kunne gøre sit krav gældende.

Friederikes babysluse er verdens første private modtagestation, hvor en mor anonymt kan aflevere et uønsket barn. Men allerede i februar åbnede en babysluse i Hamburg, finansieret med offentlige midler. Her har både

Huset i Mengstrasse 62 i Lübeck fungerer som et bofællesskab. I øjeblikket bor der fem kvinder og syv børn. Her er det lykkedes at samle nogle af dem på trappen til 1. sal.

Margot, 27, har boet på mødrehjælpen, siden hun blev gravid med Kevin, der nu er 14 måneder. Jeg ved ikke, hvad jeg skulle have gjort uden Friederikes hjælp, siger hun.

Børnene elsker, når Grossie har tid til at sætte sig ned og lege med dem. Det sker for sjældent, indrømmer hun.

Friederike og hendes datter været på besøg for at hente erfaring.

Informationsmedarbejder for projektet er Uli Gierse, 46, der også var involveret i projektets første hittebarn, få dage før babyslusen blev officiel. Han fortæller:

- En fortvivlet, ung mor ringede til vores nødtjeneste

Intet problem i Danmark

● Hanne Petersen er afdelingsleder på Familiehjemmet Betesta i Århus, hvor man tilbyder støtte til både forældre og deres børn. Hun mener ikke, at babysluser vil blive aktuelle i Danmark.

- Hittebørn er sjældne i Danmark. For det første er Danmark meget mindre end Tyskland, og dermed er det vanskeligere for en ung pige at skjule sin graviditet. For det andet er vores sociale system langt mere udbygget end det tyske, og for det tredje er netværket omkring de unge piger her i landet så fintmasket, at systemet får fat i dem, inden katastrofen indtræffer. ■

og fortalte, at hun netop havde født, men ikke ønskede at beholde barnet. En repræsentant for projektet aftalte et mødested med moderen, der kort efter afleverede en bylt med et få timer gammelt pigebarn, hvorefter hun forsvandt uden forklaring.

I dag er den lille pige blevet fire måneder. Hun hedder Anna og stortrives hos sine nye plejeforældre, der ønsker at være anonyme.

- Min mand og jeg havde længe ønsket os et barn, men havde ikke troet, at det ville ske så hurtigt. Der gik kun en time, fra vi havde fået den glædelige besked over telefonen, til vi sad på sygehuset ved den opvarmede seng med Anna, fortæller Margot R. og tilføjer, at hun er fuld af beundring for Annas mor.

- Hun handlede helt rigtigt. Det er en meget modig beslutning at give sit barn væk og et udtryk for stor kærlighed at sørge for, at det kommer i kyndige og omsorgsfulde hænder, når man ikke selv magter opgaven. Nu glæder vi os til, at adoptionspapirerne går i orden, siger den lykkelige plejemor.

Hjælpen må øges

I Tyskland er befolkningen splittet i spørgsmålet om babysluserne. Holsteiner Zeitung bragte dog for nylig en meningsundersøgelse, der viste, at 76 procent af de spurgte var positivt indstillede. Slesvig-Holstens kvindeminister har denne kommentar til babysluserne:

- Initiativet viser, at alle tilbud om hjælp til mødre i vanskeligheder må øges. I Slesvig-Holsten er der flere tiltag på vej, men måske er problemet, at tilbuddene ikke når ud til alle kvinder. Det er noget, vi nøje må overveje, når vi tager nye initiativer.

Øg mens politikerne overvejer, hvad de kan gøre for at undgå, at endnu flere unge mødre og deres børn bliver en del af en menneskelig tragedie, handler Friederike Garbe. Mens hun venter på, at hendes babysluse skal blive klar, er hun allerede i gang med sit næste projekt. Nabohuset er sat til salg, og hun har længe drømt om at kunne udvide, så hun kan tage imod endnu flere kvinder og børn.

- Vi har allerede samlet 700.000 DM ind og selv spædet 100.000 til, så mon ikke vi snart kan gå i gang med at indrette syv nye lejligheder, siger hun forhåbningsfuldt. ■